

Pielęgniarsztwo 19 Geestelijke gezondheid en neuropsychologie

- Herken symptomen van schizofrenie, psychotische stoornissen en ernstige psychische aandoeningen
- Communiceer effectief met cliënten die hallucinaties, wanen of verwarring ervaren
- Ondersteunen van cliënten met een verstandelijke beperking en neuroontwikkelingsstoornissen (bijv. Rett-syndroom)
- schizofrenie, psychose, hallucinaties, wanen, verstandelijke beperking, Rett-syndroom, crisissignalen

De schizofrenie	<i>(schizofrenia)</i>	De sociale achteruitgang	<i>(pogorszenie funkcjonowania społecznego)</i>
De psychose	<i>(psychoza)</i>	De ontwijkingsstrategie	<i>(strategia unikania)</i>
De hallucinatie	<i>(halucynacja)</i>	Observeren en rapporteren	<i>(obserwować i raportować)</i>
De waning	<i>(omamy (złudzenie))</i>	Empathisch luisteren	<i>(empatyczne słuchanie)</i>
De verstandelijke beperking	<i>(niepełnosprawność intelektualna)</i>	Reageren op aanwijzingen	<i>(reagować na wskazówki)</i>
Het Rett-syndroom	<i>(zespół Retta)</i>	Iemand geruststellen	<i>(uspokoić kogoś)</i>
De acute episode	<i>(ostra epizoda)</i>	Rustig blijven (kalmeren)	<i>(pozostać spokojnym (uspokajać))</i>
Het crisissignaal	<i>(sygnał kryzysu)</i>	In kaart brengen (symptomen)	<i>(mapować (objawy))</i>
De medicatie	<i>(leki)</i>	Behandelplan opstellen	<i>(opracować plan leczenia)</i>
De bijwerking	<i>(skutek uboczny)</i>	Verwijzen naar gespecialiseerde zorg	<i>(skierować do opieki specjalistycznej)</i>
De zorgcoördinator	<i>(koordynator opieki)</i>	Zelfbeschadiging voorkomen	<i>(zapobiegać samouszkodzeniom)</i>
De therapeutische relatie	<i>(relacja terapeutyczna)</i>	Gedragsactivatie toepassen	<i>(stosować aktywizację behawioralną)</i>

1. Ćwiczenia

1. Dopasuj każde słowo do jego definicji.

a. De psychose	1. ervaring waarbij iemand iets ziet, hoort of voelt dat er niet echt is
b. De hallucinatie	2. toestand waarin iemand het contact met de realiteit verliest
c. De verstandelijke beperking	3. stoornis waardoor iemand informatie langzamer begrijpt en vaak extra hulp nodig heeft

a-2 b-1 c-3

2. Observacja na oddziale zamkniętym (QR: Audio)

Wypełnij luki: zelfbeschadiging, wanen, interventie, observatieverslag, veiligheidsplan, schizofrenie, realiteitszin, crisissignalen, behandelplan, medicatie

Op de gesloten afdeling van een psychiatrisch ziekenhuis begint de avonddienst. Verpleegkundige Sara leest in het elektronisch dossier dat meneer Van Dijk (1) _____ heeft en de laatste weken vaker stemmen hoort. In het (2) _____ staat dat zijn (3) _____ wisselt: soms kan hij goed vertellen wat er gebeurt, maar soms denkt hij dat de tv speciaal voor hem geheime berichten uitzendt. Sara let extra op (4) _____, zoals plotselinge boosheid, (5) _____ of weigeren van medicatie.

Tijdens de ronde ziet Sara dat meneer Van Dijk onrustig door de gang loopt. Hij zegt dat de camera's hem volgen en dat iemand hem wil vergiftigen. Sara blijft rustig en spreekt in korte, duidelijke zinnen. Ze gaat niet in discussie over zijn (6) _____, maar benoemt wat zij ziet: dat hij bang is en veel spanning voelt. Ze controleert of hij veilig is, biedt een rustige kamer aan en bespreekt het (7) _____ dat in zijn (8) _____ staat. Daarna belt ze met de arts om de situatie te bespreken en om te beoordelen of extra (9) _____ of aanpassing van de (10) _____ nodig is.

Na oddziale zamkniętym szpitala psychiatrycznego zaczyna się dyżur wieczorny. Pielęgniarka Sara czyta w elektronicznej dokumentacji, że pan Van Dijk ma schizofrenię i w ostatnich tygodniach częściej słyszy głosy. W raporcie obserwacji zapisano, że jego kontakt z rzeczywistością jest zmienny: czasami potrafi jasno opisać, co się dzieje, a czasami myśli, że telewizor nadaje dla niego specjalne, tajne komunikaty. Sara zwraca szczególną uwagę na sygnały kryzysowe, takie jak nagła złość, samouszkodzenia czy odmawianie przyjmowania leków.

Podczas obchodu Sara widzi, że pan Van Dijk niespokojnie chodzi po korytarzu. Mówi, że kamery go śledzą i że ktoś chce go otruć. Sara zachowuje spokój i mówi krótko, w prostych, zrozumiałych zdaniach. Nie wchodzi w dyskusję o jego urojeniowych przekonaniach, lecz nazywa to, co widzi: że jest przestraszony i odczuwa silne napięcie. Sprawdza, czy jest bezpieczny, proponuje spokojny pokój i omawia plan bezpieczeństwa, który znajduje się w jego planie leczenia. Następnie dzwoni do lekarza, żeby omówić sytuację i ocenić, czy potrzebna jest dodatkowa interwencja lub zmiana dawkowania leków.

(1) schizofrenie, (2) observatieverslag, (3) realiteitszin, (4) crisissignalen, (5) zelfbeschadiging, (6) wanen, (7) veiligheidsplan, (8) behandelplan, (9) interventie, (10) medicatie

1. Waarom let Sara extra op crisissignalen bij meneer Van Dijk?

2. Welke voorbeelden van crisissignalen worden in de tekst genoemd?

3. Posłuchaj fragmentu audio i wybierz poprawną odpowiedź. (QR: Audio)

Prawda Fałsz

1. De verpleegkundige zag tekenen van een acute psychose en probeerde de cliënt te kalmeren door rustig te blijven en korte vragen te stellen.

2. De cliënt dacht dat zijn familie hem wilde vergiftigen en voelde zich tijdens de dienst veilig op het werk.

3. Het behandelplan wordt niet direct tijdens de avonddienst gewijzigd; er is eerst gerapporteerd aan de zorgcoördinator en aanpassingen staan gepland voor morgen.

1-V 2-X 3-V

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Tijdens het gesprek _____ ik rustig en luister ik empathisch naar de cliënt. *(Podczas rozmowy zachowuję spokój i słucham klienta empatycznie.)*

a. bleef b. blijft c. blijven d. blijf

2. Gisteren _____ de zorgcoördinator crisissignalen en rapporteerde ze aan het team. *(Wczoraj koordynator opieki obserwował sygnały kryzysowe i zgłosił je zespołowi.)*

a. observeerde b. observeert c. heeft geobserveerd
d. observeren

3. Als de cliënt stemmen hoort, _____ ik hem gerust en vraag ik wat hij nodig heeft. *(Jeśli klient słyszy głosy, uspokajam go i pytam, czego potrzebuje.)*

a. stel b. stelt c. heb gesteld d. stelde

1. blijf 2. observeerde 3. stel

5. Odgrywanie ról - dialogi (QR: Audio)

Avonddienst: cliënt hoort stemmen

Verpleegkundige *Mark, ik zie dat je onrustig bent; kun je vertellen wat er nu gebeurt in je hoofd?*

Anja: *(Mark, widzę, że jesteś niespokojny; czy możesz opowiedzieć, co teraz dzieje się w twojej głowie?)*

Cliënt Mark: *Ik hoor weer stemmen, ze zeggen dat ik niks waard ben, ik denk dat het een soort hallucinatie is maar het voelt zo echt.*

(Znowu słyszę głosy, mówią, że nie jestem nic wart, myślę, że to coś w rodzaju halucynacji, ale to wydaje się takie prawdziwe.)

Verpleegkundige *Dat klinkt heel naar; je hebt een ernstige psychische aandoening, een psychose, en dan is de realiteitscontrole moeilijk, maar ik geloof je dat het voor jou echt voelt.*

(To brzmi bardzo źle; masz powaŹne zaburzenie psychiczne — psychoz — i wtedy kontrola rzeczywistości jest utrudniona, ale wierzę ci, że dla ciebie to jest prawdziwe.)

Clieent Mark: *Ik ben bang dat ik doordraai en dat ik weer opgenomen moet worden, ik merk dezelfde crisissignalen als bij mijn vorige terugval.*

(Boją się, że zwiariuję i że znów będę musiał zostać przyjęty do szpitala, zauwaŹam te same sygnały kryzysowe co przy poprzednim nawrocie.)

Verpleegkundige *Zullen we samen rustig gaan zitten, ademhalingsoefeningen doen en ik noteer in het observatierapport wat je nu ervaart, zodat we je begeleidingsplan kunnen aanpassen?*

(Usiądziemy razem spokojnie, zrobimy ćwiczzenia oddechowe, a ja zapiszę w raporcie obserwacyjnym, co teraz przeŹywasz, Źebyśmy mogli dostosować plan opieki.)

Clieent Mark: *Ja, als jij erbij blijft, lukt het me misschien beter om kalm te blijven en niet in die paranoïde gedachten mee te gaan.*

(Tak, jeśli zostaniesz przy mnie, moŹe łatwiej mi będzie pozostać spokojnym i nie poddawać za tymi paranoicznymi myślaniami.)

Verpleegkundige *Ik blijf bij je, en als het nodig is overleg ik met de arts over je antipsychoticum, zodat we de balans tussen effect en bijwerkingen goed in de gaten houden.*

(Zostanę z tobą, a jeśli będzie potrzeba, skonsultuję się z lekarzem w sprawie twojego leku przeciwpsychotycznego, Źebyśmy na bieżąco kontrolowali równowagę między skutecznościami a działaniami niepoŹądany.)

Clieent Mark: *Dank je, zo voel ik me minder alleen en durf ik eerder te zeggen als het weer misgaat.*

(Dziękuję, dzięki temu czuję się mniej samotny i szybciej odwaŹę się powiedzieć, jeśli znów coś będzie nie w porządku.)

1. Hoe zou jij Mark verder kunnen kalmeren zonder meteen medicijnen te geven?

6. Mówienie (QR: AI+)

Ik merk dat u erg onrustig bent, klopt dat? / Kunt u kort beschrijven wat u nu hoort of denkt? / Ik noteer dit en meld het aan de zorgcoördinator.

1. Je werkt in de wijkverpleging en je cliënt hoort stemmen en is erg bang. Wat zegt u om de cliënt te kalmeren en gerust te stellen?

2. Tijdens uw dienst merkt u bij een cliënt met een psychose plots meer onrust en nieuwe wanen. Welke crisissignalen noteert u en aan wie meldt u dit?

7. Pisanie: E-mail (QR: AI+)

Onderwerp: Observaties meneer Van Loon, kamer 12

Beste collega,

Gisteravond meldde de avonddienst dat meneer Van Loon erg onrustig was. Hij zei dat hij stemmen hoorde en dat er camera's in de muur zaten. Mogelijk gaat het om een **psychose** met **hallucinaties** en **wanen**.

Wil jij vandaag extra goed **observeren** hoe hij zich gedraagt (angst, **zelfbeschadiging**, **suïcidaliteit**) en of hij zijn **medicatie** inneemt? Laat mij vóór 16.00 uur weten wat je hebt gezien, zodat we de **risico's** kunnen inschatten en het beleid kunnen **afstemmen**

Met vriendelijke groet,
Dr. M. Jansen, psychiater

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Naar aanleiding van uw e-mail wil ik u informeren dat... / Tijdens mijn dienst heb ik geobserveerd dat... / Kunt u mij laten weten of...*
